

Američtí spojenci se musí podělit o bezpečnostní zátěž

 nationalinterest.org/feature/america-s-allies-must-share-security-load-209018

Spojené státy mají plné ruce práce. Washington dodává zhruba polovinu vojenské pomoci Ukrajině a zároveň hraje vedoucí roli pro spojence v Severoatlantické alianci (NATO). Americké námořnictvo je ve vedení v Rudém moři, kde odráží několik útoků Houthi raketami a drony proti komerčním lodím. Americké základny stále fungující v Iráku a Sýrii musí odolávat opakovaným útokům milicí podporovaných Íránem. Na odlehlé základně v Jordánsku byli právě zabiti tři američtí příslušníci. Boje v Gaze by se mohly kdykoli rozšířit po celém regionu a vtáhnout Spojené státy do plně rozvinutého konfliktu na Blízkém východě. Írán a Spojené státy se na sebe nyní ostražitě dívají.

Na druhé straně světa sleduje Indo-pacifické velitelství a tichomořská flotila (IPCPF), jak čínské válečné lodě ohrožují Filipíny, smluvního spojence USA, kvůli druhé Thomasově mělčině. Na sever je Tchaj-wan, kde se mnoho expertů domnívá, že by Čína mohla kdykoli zaútočit, přičemž prezident Biden zemi opakovaně slíbil plnou vojenskou podporu. Korejský poloostrov zůstává nejistý a nedávné zprávy vyjadřují obavy, že Severní Korea může mít vážné představy o zahájení další války. Západní Afrika zažívá prudký nárůst islámského povstání a zapojuje americké speciální operační schopnosti. Do akce se dostala i Jižní Amerika, kde jižní velení USA nemůže pominout možnost, že by Venezuela mohla napadnout Guyanu.

Kromě těchto výzev se Pentagon musí vypořádat také s technologickou revolucí, kdy bojiště promění drony a přesné úderné střely. Jak ukazují útoky v Jordánsku a Rudém moři, žádná americká operační základna nemůže být nyní považována za imunní vůči dosahu takových zbraňových systémů. Bez námořnictva nebo jediné válečné lodi může skupina islámských povstalců asymetricky ohrožovat obchod ve strategickém námořním tlumiči a vypouštět střely ze země. Zatímco americké námořnictvo může hrozbě čelit, nemůže rozhodně vymýtit tento druh partyzánské války na volném moři – vojenskou realitu, která by byla ještě před několika lety nemyslitelná. Strategická obludnost těchto revolučních změn byla dále podtržena ukrajinským úspěchem při odhánění mocného ruského námořnictva z ukrajinského pobřeží Černého moře pomocí řady pozemních dronů a raket. V budoucnu může být výkon konvenční vojenské síly definován méně počtem sofistikovaných hladinových lodí a pilotovaných leteckých platform, které může země vyvinout, a více schopností zaměřovat a ničit cíle pomocí raket a dronů. Pokud Spojené státy půjdou do války o Tchaj-wan, budou muset převzít nejen větší čínské námořnictvo, ale také jeho impozantní pozemní raketové systémy.

Téměř sedmdesát pět let, od konce druhé světové války, byla armáda Spojených států páteří globálního liberálního řádu. Jeho mistrovství a nadvláda nad vojenskými technologiemi v kombinaci s produktivními schopnostmi americké ekonomiky byly základním kamenem systému západní aliance. Toto strategické paradigma začíná ochabovat, protože se po celém světě množí relativně levné, ale sofistikované drony a rakety. Ve 2. světové válce Spojené státy plnily roli toho, co Arthur Herman nazval „kovárnou svobody“, a účinně dodávaly většinu zbraní používaných spojeneckými mocnostmi k porážce mocností Osy. Spojené státy se dnes snaží dodávat 155 milimetrové dělostřelecké granáty jak pro Ukrajinu, tak pro Izrael.

I kdyby se americká vojensko-průmyslová základna opět rozběhla na celkovou kapacitu konvenční válečné výroby, jednoduše by nebyla schopna zásobovat naše spojence na úrovni srovnatelné s druhou světovou válkou. Například USA vyrobily v letech 1941 až 1945 téměř 9 000 válečných lodí, což je třikrát více než všechny ostatní země dohromady. Americká námořní zpravodajská služba dnes odhaduje, že Čína má 232krát větší kapacitu stavby lodí než Spojené státy.

V Rudém moři se mezitím američtí evropští spojenci v NATO dokonale spokojili s tím, že přenechali Húsíy americkému námořnictvu, aby provedlo letecké útoky proti rebelům. Západní Evropa je však na námořním obchodu v Rudém moři závislá více než Spojené státy. Stejně tak s Ukrajinou evropští spojenci NATO počítali s tím, že Spojené státy ponесou významnou část břemene podpory Ukrajiny – nehledě na to, že ruská invaze představuje pro Berlín, Paříž a Brusel mnohem větší geografickou bezpečnostní hrozbu než pro Washington. Historie se může nebezpečně opakovat, evropské demokracie opět podfinancují svou vojenskou odpovědnost, stejně jako po první světové válce, čímž připravily půdu pro Hitlera a nakonec i pro druhou světovou válku.

K červenci 2024 pouze jedenáct ze třiceti členů NATO s ozbrojenými silami splnilo cíl vydat na obranu 2 procenta HDP. Spojené státy vydávají na obranu 3,49 procenta svého HDP, což je úroveň, kterou překonal pouze jeden spojenec, Polsko (3,9 procenta). Problém je stejný v Pacifiku. Tchaj-wan, země údajně ohrožená bezprostřední invazí, se zdá být spokojený s tím, že na obranu utratí pouze 2,6 procenta svého HDP. Od roku 2022 Japonsko utratilo pouze 1,08 procenta. Realita je taková, že západní demokracie mohou a měly by investovat do obrany tolik co Spojené státy nebo dokonce více svého HDP. Vzhledem ke všem bezprostředním hrozbám v Evropě se evropské členské státy NATO musí stát vedoucí konvenční vojenskou mocností na svém vlastním dvorku.

Bez většího vojenského nasazení ze strany spojenců nebudou mít Spojené státy prostředky na to, aby i nadále čelily mnoha globálním hrozbám. Éra, kdy byla americká vojenská moc tak dominantní, že umožňovala spojencům hrát druhořadou roli, skončila. Pokud se západní demokracie budou i nadále vyhýbat skutečné kolektivní obraně, globální nestabilita se jen zhorší, jak se Spojené státy pokoušejí a debatují o tom, zda nést nepřiměřenou část zátěže. Významnou výzvou pro americký národní bezpečnostní establishment je přijmout tyto skutečnosti a přizpůsobit se, nikoli napadat požadavky na další spojeneckou podporu jako zastřený izolacionismus. Abychom ochránili liberální globální řád v rostoucím multipolárním prostředí, musí se řádná kolektivní vojenská obrana mezi západními demokraciemi vyvinout v širším měřítku.

Ramon Marks je bývalý newyorský mezinárodní právník, který pravidelně píše o otázkách národní bezpečnosti.

Obrázek: Shutterstock.com.